

V TOMTO ČÍSLE

2. Judikatura mezinárodních soudů

- Soudní dvůr EU k podmínce státní příslušnosti pro přístup k povolání notáře

3. Vědecké konference

- Mezinárodní konference doktorských studentů v oblasti lidských práv
- 2017 UN Forum on Business and Human Rights a Národní akční plán pro byznys a lidská práva na období 2017-2022

4. Advokacie a oblast lidských práv

- CCBE Human Rights Awards 2017

5. Nové publikace

- SMET, Stijn, BREHMS, Eva (eds.): When Human Rights Clash at the European Court of Human Rights. Conflict or Harmony?

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta,
Výzkumné centrum pro lidská práva
nám. Curieových 7
116 40 Praha 1

e-mail: vcpl@centrum.cz
www: <http://www.vcpl.cz>

1. Editorial

Vážení čtenáři,

Je mi ctí a potěšením uvést pro čtenáře nové, jarní číslo Bulletinu 1/2018, které navazuje na tradici posledních šesti let. I když původní projekt UNCE skončil na konci roku 2017, díky novému projektu může pokračovat VCLP v dalším období, s většinou dosavadních a několika novými členy. Díky tomu bude i nadále vycházet tento Bulletin.

V tomto čísle naleznete zejména článek komentující nové rozhodnutí Soudního dvora EU, které se týká ČR, a dále několik informací o vědeckých konferencích s tematikou lidských práv a podnikatelských aktivit, jakož i další obvyklé rubriky, jako recenze.

K témtu Business and Human Rights se ostatně konala i listopadová česko-brazílská konference UNCE. V současné době se připravuje kolektivní monografie, která vyjde v létě 2018.

Jak tomu vždy bývá, úvodní slovo slouží také k informacím o plánovaných aktivitách Centra. Po mírnějším „rozjezdu“ na začátku roku, daném hlavně nutností dokončovat vědecké projekty zahájené v minulém roce, se v dubnu sešli spolupracovníci VCLP na svém prvním setkání.

Pro letošní rok byly naplánovány zatím dva semináře. Tradiční interní seminář UNCE se uskuteční dne 26.6.2018 na téma „*Soudní ochrana lidských práv na počátku 21. století*“. Půjde o mezioborově zaměřené seminář z pohledu vnitrostátního i mezinárodního práva, který nevyklučuje ani případné aspekty ADR. Na podzim je pak plánována větší konference k příležitosti 70. výročí Všeobecné deklarace lidských práv.

Přesné datum a program přinese další číslo tohoto Bulletinu, resp. průběžně publikované informace na webu VCLP.CZ. Koordinátor VCLP uvítá případné náměty a přihlášky na tuto konferenci.

Tímto děkuji všem, kteří sledují Bulletin a další informace na stránkách Centra, zejména pak těm, kteří tam aktivně přispívají. Věřím, že tento projekt bude mít nadále dost autorů i čtenářů.

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.
koordinátor Centra

2. Judikatura mezinárodních soudů

Soudní dvůr EU k podmínce státní příslušnosti pro přístup k povolání notáře

Soudní dvůr Evropské unie (*dále jen „SDEU“*) v nedávné době rozhodl o žalobě Evropské komise (*dále jen „Komise“*) proti České republice pro nesplnění povinnosti,¹ kterou se Komise domáhala určení, že Česká republika tím, že uložila podmínku státní příslušnosti pro výkon povolání notáře, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 49 Smlouvy o fungování Evropské unie (*dále jen „SFEU“*).²

Česká republika namítala, že je činnost notáře spjata s výkonem veřejné moci, a spadá proto do působnosti výjimky upravené v čl. 51 SFEU.³

Na úvod svého posouzení SDEU připomněl svou prejudikaturu, podle které se svoboda usazování vztahuje i na povolání notáře.⁴

¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. 3. 2018, Komise proti České republice, C-575/16.

² „V rámci níže uvedených ustanovení jsou zakázána omezení svobody usazování pro státní příslušníky jednoho členského státu na území jiného členského státu.

Stejně tak jsou zakázána omezení při zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností státními příslušníky jednoho členského státu usazenými na území jiného členského státu.

Svoboda usazování zahrnuje přístup k samostatně výdělečným činnostem a jejich výkon, jakož i zřizování a řízení podniků, zejména společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce, za podmínek stanovených pro vlastní státní příslušníky právem země usazení, nestanoví-li kapitola o pohybu kapitálu jinak.”

³ „Ustanovení této kapitoly se v členských státech nevztahují na činnosti, které jsou v příslušném členském státě spjaty, i když jen příležitostně, s výkonem veřejné moci.

Evropský parlament a Rada mohou řádným legislativním postupem rozhodnout, že na určité druhy činností se ustanovení této kapitoly nepoužijí.”

⁴ Bod 95 rozsudku.

Vedle toho upozornil, že při výkladu pojmu „výkon veřejné moci“ (*angl. exercise of official authority; fr. exercice de l'autorité publique; něm. die Ausübung öffentlicher Gewalt*) je třeba vzít v úvahu, že meze jím kladené jsou „specificky unijněprávní meze“ a že užitečný účinek SFEU v oblasti svobody usazování nemůže být zmařen jednostrannými opatřeními členských států.⁵

SDEU pak dále uvedl, že čl. 51 SFEU představuje výjimku ze základní svobody usazování s tím, že „tato výjimka musí být jako taková vykládána způsobem, který omezí její působnost na případy, kdy je to nezbytně nutné k hájení zájmů, jejichž ochranu toto ustanovení členským státům umožňuje”.⁶ Podle SDEU tak bylo „třeba ověřit, zda činnosti svěřené notářům v českém právním řádu jsou přímo a specificky spjaty s výkonem veřejné moci”.⁷

Co se týče činností spočívajících v sepisování veřejných listin o právních jednáních, připojení doložky vykonatelnosti, osvědčování právně významných skutečností a prohlášení, zápisu skutečností do veřejných rejstříků a poskytování služeb právního poradenství v souvislosti s činností notáře, v průběhu řízení Česká republika sama uznala, že tyto činnosti nejsou spjaty s výkonem veřejné moci. SDEU se však těmito námitkami zabýval a ve všech případech dospěl k závěru, že povaha těchto činností nevede k závěru, že je povolání notáře přímo a specificky spjata s výkonem veřejné moci.⁸

Stran úkonů notáře při přijímání jistiny peněz do notářské úschovy, při správě majetku a při postupu v případě insolvence SDEU uvedl, že „je nesporné, že nezahrnují výkon rozhodovacích pravomocí, donucovacích pravomocí či pravomocí k přijetí vynucovacích opatření a některé z nich jsou navíc pomocné ve vztahu k dalším činnostem, které notář vykonává”.⁹

⁵ Bod 99 rozsudku.

⁶ Bod 100 rozsudku.

⁷ Bod 103 rozsudku.

⁸ Body 106 až 114 rozsudku.

⁹ Bod 115 rozsudku.

K pravomoci notáře činit protesty směnek SDEU odkázal na svou prejudikaturu, podle které mají tyto činnosti povahu přípravné fáze před dalším řízením, a proto jsou jako takové vyloučeny z působnosti výjimky dle čl. 51 SFEU.¹⁰

Za nejzávažnější námitku, a to jak z hlediska celého řízení, tak hlediska konečného znění rozsudku, lze proto považovat tu, která se týkala činnosti notáře jako soudního komisaře v řízení o pozůstalosti.

V této souvislosti SDEU posuzoval úkoly v rámci vypořádání společného jmění manželů pro případ zániku manželství smrtí jednoho z manželů, sestavení seznamu aktiv a pasiv pozůstalosti, rozdělení pozůstalosti mezi dědice, pravomoc rozhodnout, se kterými účastníky bude v řízení o pozůstalosti nadále jednáno a se kterými nikoli, pravomoc rozhodnout o návrhu na vypořádání dědicem, který se staral o zůstavitele delší dobu nebo přispěl značnou měrou k udržení či zvětšení zůstavitelova majetku prací, peněžitou podporou nebo podobným způsobem, aniž byl za to odměňován.¹¹

SDEU přitom dospěl k závěru, že „vzhledem k tomu, že úkoly svěřené notáři v dědických věcech jsou tedy vykonávány na bázi konsensu a v případě neshod mezi stranami nezasahují do pravomoci soudu, nelze je jako takové považovat za přímo a specificky spjaté s výkonem veřejné moci“.¹²

SDEU pak rovněž odmítl argument České republiky, že na notáře jednajícího jako soudní komisař musí být pohlíženo jako na „soud“ ve smyslu nařízení č. 650/2012,¹³ neboť podle SDEU se toto nařízení „týká příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a vytvoření evropského dědického osvědčení“.¹⁴

¹⁰ Bod 116 rozsudku.

¹¹ Body 117 až 125 rozsudku.

¹² Bod 126 rozsudku.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení. Podle České republiky v českém právním řádu vykonávají notáři v určitých dědických záležitostech soudní funkce jako soudy (srov. bod 90 rozsudku).

¹⁴ Bod 127 rozsudku.

Podle SDEU dále „odborné úkony zahrnující případně i povinné přispění k plnění úkolů soudů ještě nepředstavují účast na výkonu veřejné moci“.¹⁵

SDEU uzavřel, že otázku, zda činnosti notáře podle českého právního řádu spadají do působnosti výjimky dle čl. 51 SFEU, „je třeba posuzovat z hlediska povahy samotných předmětných činností, a nikoli z hlediska tohoto postavení jako takového“.¹⁶

Podle SDEU proto notářské činnosti, tak jak jsou definovány v českém právním řádu, nejsou spjaty s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 SFEU.¹⁷

Podmínku státní příslušnosti požadovanou českou právní úpravou pro přístup k povolání notáře posoudil jako diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou čl. 49 SFEU.¹⁸

Vzhledem k výše uvedenému SDEU rozhodl, že Česká republika tím, že uložila podmínku státní příslušnosti pro přístup k povolání notáře, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 49 SFEU.

David Kryška

¹⁵ Bod 128 rozsudku.

¹⁶ Bod 129 rozsudku.

¹⁷ Bod 130 rozsudku.

¹⁸ Bod 131 rozsudku.

3. Vědecké konference

Mezinárodní konference doktorských studentů v oblasti lidských práv

Dne 9. listopadu 2017 zorganizoval *Glasgow Human Rights Network – University of Glasgow* ve spolupráci s *Human Rights Consortium – University of London* a *The Human Rights Centre – University of Essex* mezinárodní konferenci pro doktorské studenty věnující se ve svém výzkumu různým otázkám spojeným s problematikou lidských práv na půdě glasgowské univerzity ve Spojeném království.

Celodenní konference byla rozdělena do pěti tematických bloků, každý se třemi řečníky: Spravedlnost a lidská práva v konfliktu a přechodu; Imigrace a lidská práva; Přesah hranice lidských práv; Opomíjené skupiny v rámci lidskoprávní ochrany; a konečně Práce, byznys a lidská práva.

Prezentující PhD studenti tak dostali příležitost vystoupit k širokému spektru témat, které nepostrádaly originalitu, interdisciplinaritu ani aktuálnost.

Mezi nejzajímavější prezentace lze zařadit příspěvek **Patryka Gacky** z varšavské univerzity, který se věnoval otázce hledání usmíření obětí a pachatelů mezinárodních trestních činů před mezinárodními trestními soudy.

Velice originálním příspěvkem se pak prezentoval **Martin Brown** z University of Manchester, který se zaměřil na policejní regulaci chování skupin fotbalových fanoušků a její soulad s právy v čl. 10 a 11 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod při srovnání přístupu policejních orgánů ve Spojeném království a v Rusku.

Velkou pozornost si také získala **Maayan Niezna** z University of London, která se zaměřila na mezinárodní standardy omezující nucenou práci, především rostoucí počet dvoustranných smluv chránící migrující pracovníky (*bilateral labour migration agreements*).

Součástí konference bylo také „fórum“ s lidmi pracujícími v oblasti ochrany lidských práv ve významných skotských nevládních organizacích – **Susan Kemp** z Scottish Human Rights Commission, **Kate Nevens** z Amnesty Scotland a **Andrew Sirel** z Just Right.

S účastníky se podělili nejen o své zkušenosti v prosazování ochrany lidských práv v praxi, ale také nabídli své názory, jak budovat kariéru v tomto specifickém právním odvětví, nebo jak ve své práci využívají akademické publikace.

Zdroj: Soukromý archiv autora článku

Za projekt UNCE Právnické fakulty UK se této konferenci zúčastnil **Ondřej Svoboda**, doktorand katedry mezinárodního práva, který vystoupil v posledním panelu s prezentací na téma „*Role Národních kontaktních míst Směrnice OECD při zmírňování dopadů globalizované činnosti podniků na lidská práva*“.

Ve svém příspěvku se soustředil na představení Směrnice OECD pro nadnárodní podniky, která obsahuje kapitolu k lidským právům, a mechanismus Národních kontaktních míst, které řeší upozornění na možný nesoulad jednání nadnárodních společností se Směrnicí OECD.

Následně na dvou nedávných případech, kdy bylo řešeno chování FIFA a Heineken, poukázal na pozitivní výsledky, které projednání obou případů mělo s ohledem na práva osob postižených jejich činností.

Ondřej Svoboda

2017 UN Forum on Business and Human Rights a Národní akční plán pro byznys a lidská práva na období 2017-2022

Ve dnech 27. - 29. listopadu 2017 se na půdě OSN v Ženevě v Paláci národů konalo *2017 UN Forum on Business and Human Rights*. Díky podpoře Právnické fakulty Univerzity Karlovy se nám podařilo zúčastnit tohoto fóra.

Forum OSN pro byznys a lidská práva je založeno primárně na práci zvláštního zmocněnce OSN pro byznys a lidská práva **Johna Ruggieho**, který v roce 2008 představil "*Protect, Respect and Remedy*" Framework.

Následně byl tento záměr v červnu 2011 přijat Radou OSN pro lidská práva formou dokumentu s názvem *Obecné principy OSN pro byznys a lidská práva (UN Guiding Principles on Business and Human Rights, UNGP)*.

Od roku 2012 se odborníci z celého světa, kteří se zabývají problematikou odpovědnosti právnických osob za porušení lidských práv, pravidelně setkávají. Letošní, sedmé fórum pro byznys a lidská práva je naplánováno na 26. - 28. listopadu 2018.

V České republice od roku 2013 je národním gestorem společenské odpovědnosti organizací (známá pod zkratkou „CSR“ od anglického „Corporate Social Responsibility“) Ministerstvo průmyslu a obchodu.

Jeho úkolem bylo vypracovávat strategický dokument s názvem Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice, který byl schválen vládou ČR dne 25. ledna 2016 usnesením č. 49.

V oblasti podnikání byl přijat speciální dokument pro implementaci Obecných principů OSN pro byznys a lidská práva, Národní akční plán pro byznys a lidská práva na období 2017-2022 (*dále „NAP pro byznys a lidská práva“*).

Tento dokument byl schválen vládou České republiky dne 23. října 2017, jenom měsíc před datem konání loňského fóra OSN.

Zprávu o přijetí a navrhované implementaci tohoto plánu představil na Fóru OSN dne 29. listopadu 2017 zástupce Stálé mise ČR při OSN v Ženevě, **Jiří Luhan**.

Národní akční plán České republiky pro byznys a lidská práva ve svém Úvodu poznamenává: *„Dodržování lidských práv je i pro podnikatele morálním závazkem, bez ohledu na to, zda jej státní moc vynucuje.“*

To znamená, že pro subjekty podnikající na území České republiky existuje povinnost respektovat lidská práva, i kdyby státní moc selhala. NAP pro byznys a lidská práva jde ještě dál a stanoví, že vláda České republiky *„očekává, že české podniky, ať už působí v Česku nebo v zahraničí, respektují a budou při veškeré své činnosti respektovat lidská práva“*. Tedy české společnosti by měly respektovat lidská práva i mimo státní území ČR.

Pokud jde o vymezení toho, která konkrétní lidská práva mají být respektována, NAP pro byznys a lidská práva odkazuje, jako na určitý minimální standard, na práva, která plynou ze Všeobecné deklarace lidských práv, Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a ze základních úmluv Mezinárodní organizace práce.

Zdroj: *About the United Nations Forum on Business and Human Rights*.

<http://www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Forum/Pages/ForumOnBusinessandHumanRights.aspx> [cit. 21-03-2018].

Na základě NAP pro byznys a lidská práva má respektování lidských práv pro podnikatele tři aspekty: 1) nedopouštět se porušování lidských práv, 2) nepřispívat k porušování lidských práv a 3) nebýt spojován s porušování lidských práv. První aspekt předpokládá aktivní jednání podnikatele, kde nepřipustným je například stanovení pracovních podmínek, které mohou ohrožovat zdraví a život zaměstnanců.

Druhý aspekt (*nepřispívat k porušování lidských*

práv) znamená, že se podnikatelský subjekt sám porušení nedopouští, ale svým jednáním jej umožňuje, usnadňuje nebo napomáhá takovému chování, což je také nepřipustné. Poslední, třetí aspekt předpokládá povinnost nebýt spojován s porušováním lidských práv.

Týká se činností jiných osob, o kterých podnik ví a má na ně vliv. Podle NAP pro byznys a lidská práva se jedná kupříkladu o úvěrování těžebního projektu, který vede k trvalým škodám na životním prostředí. Doufejme, že tento plán obdrží podporu ze strany podnikatelských subjektů a umožní zajistit ještě lepší ochranu lidských práv na území České republiky.

Alla Tymofeyeva

Pozvánka na konferenci

Konference Mezinárodní společnosti pro veřejné právo (ICON-S) v Hongkongu: Identity, Security, Democracy: Challenges for Public Law

Mezinárodní společnost pro veřejné právo pořádá ve dnech **25.-28. června 2018 v Hongkongu** čtvrtou výroční konferenci, tentokrát na téma Identita, bezpečnost, demokracie: výzvy pro veřejné právo. Třídenní konference má podobu plenárních přednášek a paralelních panelů (v Kodani v roce 2017 jich bylo celkem 199).

Konference proto představuje nejen možnost vyslechnout úvahy věhlasných osobností právní vědy k aktuálním tématům, ale také ojedinělou příležitost účastnit se panelových vystoupení, představit svůj výzkum a potkat právní vědce z celého světa, kteří se zabývají podobnými otázkami. Uzavírka přihlášek byla 31. ledna 2018.

Podrobnosti naleznete na:
<https://www.icon-society.org/2018-conference/>

Jana Ondřejková

4. Advokacie a oblast lidských práv

CCBE Human Rights Awards 2017

Organizace CCBE (*The Council of Bars and Law Societies of Europe*) každoročně¹⁹ uděluje cenu Human Rights, a to advokátům či advokátním organizacím, které přispívají svojí činností ke cti právnické profese prosazováním nejvyšších hodnot na poli lidských práv. Oblast lidských práv je v tomto smyslu interpretována široce, neboť cenu je možné udělit i advokátovi, který je obětí porušování lidských práv.

Organizace CCBE je mezinárodní nezisková organizace se sídlem v Bruselu zastupující přibližně 1 milion evropských advokátů skrze své členy, advokátní komory. Mezi řádné členy CCBE patří advokátní komory z 27 členských států Evropské unie, 3 členské státy Evropského hospodářského prostoru a Švýcarsko. CCBE byla založena v roce 1960. Během následujících desetiletí až dodnes CCBE prosazuje zájmy advokátů a obhájuje právní principy, na nichž je založena demokracie a právní stát. Tato problematika není spjata přímo s tematikou mezinárodního práva veřejného, ale domnívám se, že jakékoliv snahy v boji za lidská práva by měly stát za povšimnutí a uznání. Významné ocenění za rok 2017 získal gruzínský advokát **Zaze Khatiashvili**²⁰ za úsilí, které věnuje podpoře pronásledovaných advokátů v Gruzii.

advokát Zaze Khatiashvili
Zdroj: webový vyhledávač Google

¹⁹ Již od roku 2007

²⁰ <http://www.ccbe.eu/news/press-releases/page/2/>

Zaze Khatiashvili²¹ věnuje již mnoho let vývoji právní (advokátní) profese v Gruzii, a to i tím, že sám byl prezidentem Gruzínské advokátní komory. Také on byl nelegálně pronásledován za své aktivity, které vyvíjí jak na mezinárodní úrovni, tak i ve vnitrostátní oblasti.

V rámci aktivit na mezinárodním poli, vyhrál první případ v dějinách Gruzie, který byl projednáván Evropským soudem pro lidská práva a organizoval různé úspěšné protesty v celé Evropě proti nezákonnému stíhání gruzínských advokátů. Na národní úrovni bojuje proti nezákonnému zasahování do vztahu mezi samotným advokátem a klientem.

V roce 2015 byl oceněn medailí cti od gruzínského prezidenta a zároveň získal ocenění od Ukrajinské národní advokátní komory za rozvoj advokátní profese.

V závěru nelze nezmínit i ostatní držitele této ceny. Byl jím například azerbajdžánský advokát **Intigam Aliyev**, který zasvětil svůj život k ochraně práv obětí represivního vládního režimu. Poskytuje právní pomoc a zastupuje politicky pronásledované osoby. V dubnu 2015 byl pan Aliyev odsouzen k 7,5 letům odnětí svobody a k zákazu činnosti poté, co byl shledán vinným na základě obvinění ze zpronevěry, nezákonného podnikání, daňových úniků, zneužívání oficiální moci a falšování údajů v úředních dokumentech.

Dále pak například organizace *Avocats Sans Frontières (ASF)*, která působí v zemích, kde lidská práva nejsou respektována, kde vládne politické násilí či ozbrojené konflikty jako např. v Kongu, Ugandě, Čadu a dalších 4 zemích, skupina španělských advokátů, kteří zastupovali oběti bombového útoku z 11. března 2004 v Madridu, významný čínský advokát **Li-Heping** nebo běloruský advokát **Pavel Sapelko**, pracující pro Centrum lidských práv „Viasna“, které vykonává svoji činnost v ilegalitě.

Velmi vítám snahy CCBE upozorňovat na jednotlivce či skupiny jednotlivců, jejichž životním posláním je ochrana lidských práv a podporovat je tímto v jejich velmi náročné a mnohdy nebezpečné práci.

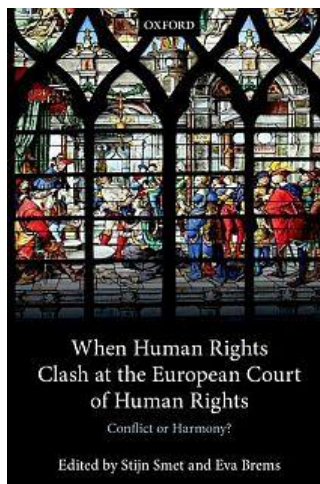
Kamila Šrolerová

²¹ <http://gba.ge/en/staff/4/> - Georgian Bar Association

5. Nové publikace

SMET, Stijn, BREHMS, Eva (eds.): When Human Rights Clash at the European Court of Human Rights. Conflictor Harmony? Oxford: Oxford University Press, 2017, ISBN: 978-0-19-879595-7, 257 s.

Tématu kolizí základních práv se v poledních letech věnuje stále široká pozornost, přičemž jedněmi z hlavních prací v tomto tématu jsou právě díla obou editorů knihy.²² I v České republice toto téma zůstává hojně diskutované,²³ a to i u začínajících autorů.²⁴

Knihka *When Human Rights Clash at the European Court of Human Rights* vychází z konference konané v Centru pro lidská práva univerzity v Ghentu (jehož zakladatelskou je **Eva Brehms**) v říjnu 2014.

Editoři v úvodu uvádějí zajímavou skutečnost, že hlavní téma knihy původně nebylo hlavním tématem konference.

Existence konfliktů základních práv byla původně brána jako daná, a snahou bylo zejména popsat metody řešení těchto konfliktů.

²² SMET, Stijn: *Resolving Conflicts between Human Rights: The Judge's Dilemma*. Abingdon: Routledge 2017. BREHMS, Eva (eds.): *Conflicts between Fundamental Rights*. Antverpy: Intersentia, 2008.

²³ V tomto ohledu zmiňme sérii článků v časopisu *Právník* na téma Proporcionalita v právu zahájená článkem ALEXY, Robert: *Lidská důstojnost a princip proporcionality*. *Právník*, č. 10, 2015, str. 867 – 878.

²⁴ Zajímavou syntézu modelu poměrování a kategorizace práv představil ve své diplomové práci Martin Mađej: *Teoretická východiska limitování základních práv v České republice* (dostupná na internetu: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120287231>).

Rozpracovaná verze vyjde jako monografie na přelomu let 2018 a 2019.

Nakonec se však z jednotlivých příspěvků ukázalo, že pozornost si rovněž zaslouží dosud poněkud opomíjená otázka, zda lidská práva představují kompatibilní harmonii i v situacích zdánlivé kolize, anebo zda jsou tato práva vzájemně neslučitelná.

Hledání odpovědí na otázky konfliktů či harmonie základních práv a řešení jejich střetů předurčily strukturu knihy: obecná teoretická část pojednává o existenci konfliktu, praktická poté diskutuje čtyři případy řešené Evropským soudem pro lidská práva, v jejichž jádru se vyskytl konflikt základních práv.

Jde o případy *Eweida proti Spojenému království (týkající se propuštění ze zaměstnání z důvodu výkonu náboženské svobody)*,²⁵ *Axel Springer AG proti Německu (v jehož jádru je řešen konflikt svobody projevu s ochranou soukromí)*,²⁶ *Evans proti Spojenému království (obsahující úpravu kolize práv na soukromí)*²⁷ a *Fernández Martínez proti Španělsku (diskutující kolize mezi svobodou náboženského vyznání a právem na rodinný život)*.²⁸

Monografie má ambici být něco víc než jen souborem samostatných statí, jednotliví autoři (kromě editorů také vynikající odborníci na dané téma, např. **Samantha Besson** či **Lorenzo Zucca**) na sebe často reagují a dotvářejí tak svými často odlišnými názory ústřední myšlenku, kterou je absence jednotného testu kolizí základních práv u Evropského soudu pro lidská práva.²⁹

Téma konfliktů základních práv je tedy stále předmětem akademických i soudních debat, k čemuž má přispět rovněž tato kniha.

Pavel Ondřejek

Propagace

Právnická fakulta
University Karlovy

E-shop

Prodej více než 250
odborných právnických
publikací

PF UK
Ediční středisko
nám. Curieových 7
116 40 Praha 1

Telefon: 221 005 335

www.pfuk-shop.cz

²⁵ Rozhodnutí ze dne 15.1.2013, stížnosti č. 48420/10, 36516/10, 51671/10 a 59842/10.

²⁶ Rozhodnutí ze dne 7.2.2012, stížnost č. 39954/08.

²⁷ Rozhodnutí ze dne 10.4.2007, stížnost č. 6339/05.

²⁸ Rozhodnutí ze dne 12.6.2014, stížnost č. 56030/07.

²⁹ BREHMS, Eva: Conclusion – Conflicting Views or Conflicting Rights. In: SMET, Stijn, BREHMS, Eva (eds.): When Human Rights Clash at the European Court of Human Rights. Conflict or Harmony? Oxford: Oxford University Press, 2017, str. 242.